

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 166
1 Ὀκτωβρίου 2005

Χριστόδουλος, ὁ αὐτοαναιρούμενος

Θά ἐπαναφέρω στή μνήμη τῶν ἀναγνωστῶν μου ἓνα ὑπόμνημα, πού κατέθεσα στήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πρὶν ἀπὸ ἑπτὰ χρόνια, στίς 24 Αὐγούστου τοῦ 1998, τέσσερες μῆνες μετὰ τὴν ἀνάληψη τῶν ἀρχιεπισκοπικῶν καθηκόντων ἀπὸ τὸν τότε Μητροπολίτη Δημητριάδος Χριστόδουλο. Στὸ ὑπόμνημα αὐτὸ ἀποτυπώνεται ἡ ἄλλοπρόσαλλη σκοπιμοτητα τοῦ νέου (τότε) Ἀρχιεπισκόπου, οἱ πρωτοβουλίες του, πού, συνεχῶς, τὸν αὐτοαναιροῦν καὶ τὸν καθιστοῦν ἀναξιόπιστο. Τὰ ἑπτὰ χρόνια, πού κύλησαν, ἀπὸ τότε, δέ θεράπευσαν, ἀλλὰ ἐπέτειναν τὸ νοσηρὸ φαινόμενο καὶ ἔφεραν τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος στὸ χεῖλος τῆς ἀνυποληψίας.

Ἀθήνα 24 Αὐγούστου 1998

Πρὸς
τὴ Διαρκὴ Ἱερά Σύνοδο
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
ΑΘΗΝΑ

Μακαριώτατε Πρόεδρε,
Σεβασμιώτατοι Συνοδικοί Σύεδροι,

Λυπᾶμαι βαθύτατα γιὰ τὸ γεγονός, ὅτι ἓνα καινούριο περιστατικὸ ἀντικανονικὸ καὶ ἀντιδεοντολογικὸ χειρισμὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ προβλήματος ἤρθε νὰ προστεθῇ στή μακρὰ ἀλυσίδα τῶν αὐθαιρέτων διωκτικῶν πράξεων τῆς εἰκοσιπενταετίας, πού

στόχευαν στην ήθικη καί άρχιερατική έξόντωσι καί έμου καί τών άλλων ένδεκα συν-ιεραρχών μας καί μιá νέα κατάφωρη παραβίαση τών στοιχειωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων μας έπιχειρήθηκε καί μετά τήν αλλαγή φρουράς στην προεδρία τών Συνοδικών Όργάνων τής Έκκλησίας.

Υπηρετώ επί σαρανταδύο συναπτά έτη τό 'Ιερό Θυσιαστήριο. Δέν άποζητώ από τήν 'Ιερά Σύνοδο μήτε άναγνώριση, μήτε έπαινο γιά τήν άναστροφή μου στην παρεμβολή τής Έκκλησίας καί γιά τήν άσκησι του πομαντικοϋ μου λειτουργήματος. 'Η κρίσι τών έλατηρίων μου καί τής ποιότητας τής διακονίας μου βρίσκεται στα χέρια του 'Αρχιποίμενος 'Ιησού Χριστού. «Τούς γάρ πάντας ήμās φανερωθηναι δεϊ έμπροσθεν του βήματος του Χριστού, ίνα κομισθαι έκαστος τά διά του σώματος πρός α έπραξεν, είτε αγαθόν είτε κακόν» (Β' Κορινθ. ε' 10). Άλλά καί δέν άποδέχομαι τόν άπηνή διωγμό, πού συνεχίζεται επί ένα τέταρτο του αιώνα καί πού άποβλέπει άποκλειστικά καί μόνο στην έξόντωσί μου καί στην άρπαγή τής Μητροπολιτικής μου περιφέρειας από «υποπτα πρόσωπα, κινούμενα εις τό έκκλησιαστικόν παρασκήνιον καί ενδιαφερόμενα νά προωθήσουν τίς προσωπικές των φιλοδοξίες», όπως χαρακτηριστικά είχε έκφραστή παλαιότερα ο σημερινός προκαθήμενος κ. Χριστόδουλος.

Δέν άρνήθηκα ποτέ καί δέ θά άρνηθώ, όσο ύπάρχω σπή ζωή, πή Συνοδική δικαστική κρίσι, αν κάποτε ή Σύνοδος τής Έκκλησίας τής Ελλάδος άποφασίση νά διαπεράση τό πλέγμα τών σκοπιμοτήτων καί νά άσκήση μέ άρχιερατική τιμιότητα καί μέ σεβασμό στους 'Ιερούς Κανόνες τής Έκκλησίας μας, τίς κανονικές άρμοδιότητές της. Καί δηλώνω γιά μιá ακόμα φορά, ότι είμαι έτοιμος νά παραστώ μπροστά στο κανονικά συγκροτημένο έκκλησιαστικό Δικαστήριο, νά άπολογηθώ γιά τά λάθη μου ή τίς ένδεχόμενες άντικανονικές πράξεις μου καί νά ύποστώ όλες τίς συνέπειες, όταν κάποιος άδελφός άρχιερεύς μέ έγκαλέση, σύμφωνα πάντοτε μέ τίς προδιαγραφές τών 'Ιερών Κανόνων καί σέ άπόλυτη έναρμόνισι μέ τήν έκκλησιαστική δικονομία ή ή 'Ιερά Σύνοδος «οίκοθεν» άποφασίση νά μέ παραπέμψη σέ Συνοδικό Δικαστήριο.

Άλλά, παράλληλα προς αύτή πή δήλωση, καταθέτω καί στην 'Ιερά Σύνοδο καί στο άνήσυχο έκκλησιαστικό πλήρωμα, τήν έμπονη άπορία μου, πώς είναι δυνατόν, επί ένα τέταρτο του αιώνα, νά φορτώνωμαι μέ τίς αυθαίρετες αλυσιδωτές καταδικαστικές άποφάσεις, δίχως έξέτασι μαρτύρων, δίχως άπολογία, δίχως διαδικασία δίκης. Επί είκοσιπέντε όλόκληρα χρόνια λειτουργεί στο Συνοδικό Μέγαρο ο ιδιότυπος αυτός μηχανισμός τής καταπίεσεως τών στοιχειωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τής παραβίασεως τών έκκλησιαστικών θεσμών, τής περιφρονήσεως τών άπαραβιάστων 'Ιερών Κανόνων καί τής άνατροπής τής Κανονικής τάξεως. Καί έγώ ή πληροφοροϋμαι από τόν ήμερήσιο Τύπο καί από τίς όθόνες τών τηλεοπτικών συσκευών τίς αυθαίρετες, δυσμενείς καί καταδικαστικές άποφάσεις, πού ψηφίζει μέ πή μέθοδο τής έντολής καί τής συναρπαγής ή έκκλησιαστική διοίκηση, ή γίνομαι άποδέκτης σκληρών συνοδικών έγγράφων, πού μου αναγγέλλουν νέες ποινές καί νέες καταδίκες, χωρίς ποτέ νά τίς αίτιολογούν μέ τήν άναφορά στους συγκεκριμένους 'Ιερούς Κανόνες καί πού, μετά τόν καταιγισμό τών έπιτιμήσεων καί τών έπιτιμίων, καταλήγουν σπή στερεότυπη, χαριτωμένη ή, μάλλον, δηκτική έπιστολική έπισφράγιση: «*ασπαζόμενοι ύμās έν αγάπη*».

Διερωτώμαι καί μαζί μου διερωτᾶται ἡ συντριπτική πλειοψηφία τῶν πιστῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, πῶς γίνεται ἀποδεκτό ἀπό τή δυναμική πτέρυγα τῆς Ἱεραρχίας νά σκηνοθετοῦνται διώξεις καί νά ἐπιβάλλωνται ποινές, οἱ ὁποῖες, ὅπως ὁμολογοῦν ἐπίσημα ἀρχιερατικά ντοκουμέντα, ἐξουθενώνουν τούς Ἱερούς Κανόνες, ἀνατρέπουν τήν ἐκκλησιαστική τάξι, καταπληγώνουν τό κύρος τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως καί καταρρακώνουν τήν ἀρχιερατική ἀξιοπρέπεια; Καί μέχρι πότε θά συνεχιστῇ αὕτῃ ἡ δικωκτική μεθοδολογία; Καί ποιά εἶναι ἡ σκοπιμότητα, πού καλύπτει;

Τό αἶτημά μου.

Θεωρῶ ἀτύχημα, ὄχι γιά τή δική μου ἀρχιερωσύνη (ὁ διωγμός δέν εἶναι ποτέ ἀτύχημα γιά τόν ὑπηρέτη τοῦ Θεοῦ), ἀλλά γιά τήν ἀρχιερωσύνη τῶν δικωκτῶν μου, ὅτι τό «ἐκκλησιαστικό πρόβλημα» κυλάει, ἐπὶ εἰκοσιπέντε ὁλόκληρα χρόνια, στὸν ὀλισθηρὸ κατήφορο τῆς αὐθαιρεσίας καί τῆς ἀντικανονικότητας καί καταρρακώνει, ὁλοένα καί περισσότερο, τό ἐπισκοπικὸ κύρος. Ἐχετε ἐμπλακῇ, ἀδελφοί μου, σέ ἄχαρη καί ἀτέρμονη δικωκτική ἐκστρατεία. Ἐπὶ ἓνα τέταρτο τοῦ αἰῶνα σῦρετε στὸ διάδρομο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τό δυσβάστακτο φορτίο τῆς ἐνοχῆς, γιά τήν παραβίασι τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί γιά τήν κατάφωρη προσβολή τῶ ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ἐγώ, στόχος καί ἀποδέκτης ὅλων αὐτῶν τῶν ἀντικανονικῶν καί ἀπάνθρωπων διώξεων, μέ θησαυρισμένη τήν ἐμπειρία τῶν ἀλλεπάλληλων περιπετεῶν, δέν προσβλέπω στὴ φιλάδελφη διάθεση τῶν συνεπισκόπων μου καί δέν προσδοκῶ τὴ γενναία πρᾶξι τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν σφαλμάτων τους. Συμπιέζω αὕτῃ τὴ στιγμή τὰ αἶτήματά μου. Καί ζητῶ τό μικρότερο, πού θά μπορούσα νά ζητήσω. Νά μοῦ παραχωρήσετε ἐκεῖνες τὶς στοιχειώδεις προνομίες, πού ἡ σοβαρὴ, εὐσυνείδητη καί ἀνυστερόβουλη Δικαιοσύνη παραχωρεῖ στὸ γνωστὸ βαρυποινίτη Βαγγέλη Ρωχάμη.

Μέ τραυματισμένες τὶς ἐλπίδες γιά τὴ σύμπνοια καί τὴν ἐνότητα τοῦ Ἱεραρχικοῦ Σώματος, μέ ὑπεφορτωμένη τὴν ψυχὴ ἀπὸ τὶς ἐμπειρίες τῆς εἰκοσιπενταετίας καί μέ ὑπερπληρωμένη τὴ στάμνο τῆς ὀδύνης, ἀπευθύνω σέ σᾶς, πού ἔχετε τὴν ἐξαιρετική χάρι νά συνεδριάζετε σέ «κλίμα κατανύξεως» καί νά ἀποφασίζετε πάντοτε μέ «πνεῦμα καταλλαγῆς καί ἀγάπης» τὴν παροῦσα μου αἴτησι. Δέ ζητῶ μῆτε «τὴν ἄσκηση τῆς οἰκονομίας», μῆτε τὴ σπάταλη παροχὴ σέ μένα τῶν φιλάδελφων αἰσθημάτων σας. Ἐλαχιστοποῶ τὶς προσδοκίες μου ἀπὸ τὴν Ἱερά Σύνοδο καί ζητῶ μόνο, νά μοῦ ἐξασφαλίσετε, σύμφωνα μέ τὴν ὑποχρέωσι, πού ἔχετε, τὰ ἀναφαίρετα συνταγματικά δικαιώματα τῆς προσωπικότητας καί νά μοῦ παράσχετε τὶς στοιχειώδεις προνομίες, τὶς ὁποῖες, κατὰ χρέος ἐντιμότητας καί ἀξιοπρεπείας, ἡ εὐσυνείδητη Δικαστικὴ Ἐξουσία τῆς πατρίδας μας παραχωρεῖ καί ἐξασφαλίζει, ἐπὶ σειρὰ διόμισι δεκαετιῶν, στὸ βαρυποινίτη Βαγγέλη Ρωχάμη. Ζητῶ ἀπὸ σᾶς, πού ἀσκεῖτε τὴν ἐκκλησιαστικὴ διοικητικὴ καί δικαστικὴ ἐξουσία, καί πού εἴσαστε, κατὰ τὴ συντριπτικὴ πλειοψηφία, πολὺ νεώτεροί μου καί στὴν ἡλικία καί στὴν ἀρχιερωσύνη, νά παύσετε νὰ ὑπερβαίνετε τὰ ὅρια τῆς ἀρχιερατικῆς ὑπευθυνότητας καί νά μὴ δικάζετε καί καταδικάζετε ἔτσι, πού οὔτε οἱ Σαυρομάτες ἐδίκαζαν. Τό αἶτημά μου αὐτὸ τό πλασιώνω μέ τὶς ἀπαραίτητες ἱστορικὲς πληροφορίες

καί μέ τήν ἀνάλυση τῶν γεγονότων, τά ὅποια συνετέλεσαν στό νά καταλήξῃ σέ καρκίνωμα τό ἐκκλησιαστικό πρόβλημα.

Οἱ διαφορετικές συμπεριφορές στή διαδρομή τῆς εἰκοσιπενταετίας.

Δέ διακινδυνεύω τήν κρίσι τῶν πράξεων τοῦ βαρυποινίτη Βαγγέλη Ρωχάμη. Ἐκεῖνο, πού ὑπογραμμίζω μέ ἔμφρασι καί πού ζητάω ἀπό σᾶς νά τό τηρήσετε μέ ἀκρίβεια καί στή δική μου περίπτωση, εἶναι ἡ σοβαρότητα καί ἡ ὑπευθυνότητα τῆς Δικαστικῆς διαδικασίας. Ὁ Ρωχάμης δικάστηκε. Μέ τήν ἐπιμελέστατη ἐφαρμογή ὅλων τῶν δικονομικῶν διατάξεων. Καί μέ τόν πλήρη σεβασμό τῆς προσωπικότητάς του. Τό δικαστήριό δέ βιάστηκε νά τόν τυλίξῃ σέ μιά κόλλα χαρτί, γιά νά τόν ξαποστείλῃ στό δεσμοτῆριο. Τοῦ ἀπαγγεῖλε μέ σαφήνεια τό κατηγορητήριό. Ἐξέτασε μέ ἀμεροληψία τοὺς μάρτυρες κατηγορίας καί τοὺς μάρτυρες ὑπερασπίσεώς του. Στάθηκε σέ στάση προσοχῆς καί ἄκουσε τήν ἀπολογία του. Καί μόνο μετά ἀπό ὅλη αὐτή τήν ἐπίπονη διαδικασία ἀποσύρθηκε σέ διάσκεψι καί ἐξέδωσε τήν καταδικαστική του ἀπόφασι.

Στή δική μου περίπτωση καί στήν περίπτωση τῶν ἑνδεκα συλλειτουργῶν μου δέν τηρήθηκε ἕως ἀπὸ αὐτά, πού ἀποτελοῦν στοιχειώδεις ὅρους ἀπονομῆς καί τῆς Συνταγματικῆς κατωχυρωμένης καί τῆς ἐκκλησιαστικῆς παγιωμένης Δικαιοσύνης. Μιῆτε κατηγορία ἀπαγγέλθηκε. Μιῆτε μάρτυρες ἐξετάστηκαν. Μιῆτε ἀπολογία ζητήθηκε. Μέ μιά πρᾶξι, πού ἰσοδυναμοῦσε μέ ἀνελέητη σφαγή, καταδικαστήκαμε στήν ἔσχατη τῶν ἐκκλησιαστικῶν ποινῶν. Καί ἡ μῆνις τῶν ἀδελφῶν μας Ἱεραρχῶν δέν ἱκανοποιήθηκε μέ τίς πράξεις τοῦ 1974. Καί ὁ διωγμός δέ σταμάτησε στήν πρώτη καταδίκη. Ἐπὶ εἰκοσιπέντε χρόνια, ἐπὶ ἓνα τέταρτο τοῦ αἰῶνα συνεχίζεται ἀσταμάτητα καί ἀμείωτα ἡ ἴδια πρακτική. Καταδικαζόμαστε καί ξανακαταδικαζόμαστε, σά νά εἴμαστε οἱ ἔσχατοι κακοῦργοι τῆς οἰκουμένης, δίχως ποτέ κανεὶς ἀπὸ τοὺς κριτές μας καί δικαστές μας νά διερωτηθῇ ἂν ἔχῃ τό δικαίωμα νά ἐγγίξῃ γιά πολλοστή φορά τό δάχτυλό στή σκανδάλη καί νά πυροβολῇ ἐναντίον μας. Στή Διαρκὴ Ἱερά Σύνοδο τῆς περιόδου 1997-1998 ὑπῆρξε μέλος ὁ ἀπὸ Ζιχνῶν καί Νευροκοπίου Νικόδημος, πού ἂν κάποιος τολμήσῃ νά τόν ρωτήσῃ πόσες φορές ἔχει ψηφίσει τήν καταδίκη μας δέ θά μπορέσῃ νά ἀπαντήσῃ, γιατί ἡ μνήμη του δέ θά τόν βοηθήσῃ. Καί οὔτε γιά μιά φορά δέ σκέφτηκε, ὅπως καί ἄλλοι συνεπίσκοποι του καί συνεργοὶ του στήν ἀνωμαλία, νά δηλώσουν κώλυμα καί νά ζητήσουν ἐξαίρεσι. Κάθε φορά, σάν νά εἶναι πρᾶξι ρουτίνας, μόλις ἀκούσουν τά ὀνόματά μας, δίχως ταλάντευσι καί δίχως νυγμό συνειδήσεως, σπεύδουν νά ρίξουν τήν ψήφο τῆς ἐξοντώσεώς μας.

Γιατί, ἀδελφοί μου, γίνονται αὐτά τά πράγματα; Γιατί δέν μᾶς προσφέρετε αὐτό, πού ἡ Συνταγματικὴ νομιμότητα καί ἡ ἐντιμότητα τῶν Ἑλλήνων δικαστῶν προσφέρει στό βαρυποινίτη Βαγγέλη Ρωχάμη; Γιατί δέ μᾶς ἀπαγγεῖλατε οὔτε μιά φορά τό κατηγορητήριό σας; Γιατί δέ μᾶς καλέσατε σέ ἀπολογία; Γιατί δέ μᾶς ζητήσατε νά προτείνουμε μάρτυρες ὑπερασπίσεως τῶν στοιχειωδῶν δικαιωμάτων μας. Γιατί δέν ὑπέβαλαν αἴτησι ἐξαίρεσεως ἀπὸ τῆ διαδικασίας σφαγῆς μας ἐκεῖνοι, πού καί μιά καί δύο καί πολλές φορές ψηφίσαν ἐναντίον μας;

Τό πλαστό έπιτίμιο.

Σταθμός στή διωκτική έκστρατεία έναντίον μας υπήρξε τό «έφεύρημα», πού πήρε τό όνομα «έπιτίμιο τής άκοινωνησίας». Μέ βάσι αυτό τό «έφεύρημα» έπιδιώχθηκε ή άνάκλησι τών Διαταγμάτων, μέ τά όποία είχαμε κατασταθή Μητροπολίτες στίς Μητροπόλεις, γιά τίς όποιες είχαμε έκλεγή. Έπινόηση σκοτεινή καί τό έπιτίμιο καί ή άνάκλησι τών διαταγμάτων, πού δέν έχει καμιά σχέση μέ τούς Έρους Κανόνες καί μέ τήν παράδοσι τής Έκκλησίας μας. Έγώ δέ θά έπιχειρήσω νά ζυγίσω μέ τά δικά μου σταθμά τό χρονικό αύτής τής άνωμαλίας. Ούτε θά έπιστρατεύσω τίς κριτικές, πού χαραχτηκαν άπό πολλούς Έράρχες καί άπό διακεκριμένους θεολογικούς καλάμους. Θά περιοριστώ στήν κατάσταση λίγων έπικριτικών κειμένων, πού προήλθαν άπό τρείς μόνο άρχιερατικές γραφίδες. Καί τουτο, έπειδή οι τρείς αύτοί άδελφοί Έράρχες βρίσκονται τούτη πή στιγμή έγκατεστημένοι στήν καμπίνα πλοηγήσεως του έκκλησιαστικού σκάφους καί ό λόγος τους δέν άποτελεϊ μόνο σοβαρή είσήγησι στό βουλευόμενο Σώμα τής Συνόδου, αλλά καί οδηγό στό χειρισμό του πηδαλίου.

Ό Μητροπολίτης Πειραιώς Καλλίνικος σέ έπιστολή του μέ ήμερομηνία 12 Άπριλίου 1994, πού τήν άπηύθυνε στον τότε Πρόεδρο τής Δημοκρατίας Κωνσταντίνo Καραμανλή, έγραφε:

«Έν θλίψει ψυχής καί έν βάρει τής Άρχιερατικής μου συνειδήσεως καί ως μέλος τής Διαρκούς Έρās Συνόδου, σās πληροφορώ ότι τυχόν έκδοσις τών διαταγμάτων γιά τήν άρσιν τών πρό 26 έτών έκδοθέντων διαταγμάτων έγκαταστάσεως τών τριών Μητροπολιτών, θά έπιφέρη δεινά είς τήν Έκκλησίαν καί θά μεγενθύνη τό πρόβλημα.

Σās πληροφορώ ότι ουδεμία άπολύτως Έρά Σύνοδος ούτε ή περυσινή, ούτε ή φετεινή, τής όποιας είμαι μέλος, ούτε ή τελευταία Σύνοδος τής Έραρχίας, πού συνήλθε πέρυσι τό καλοκαίρι, συνεζήτησε ή έζήτησε άπό τήν Κυβέρνησι τήν άρσι τών διαταγμάτων έγκαταστάσεως τών τριών Μητροπολιτών.

Τό πρόσχημα του δήτην έπιτίμιου κατά τών Μητροπολιτών, στερεϊται κανονικότητος καί νομιμότητος. Ούτε οι Έροί Κανόνες, ούτε οι έκκλησιαστικοί Νόμοι, προβλέπουν ένα τέτοιο έπιτίμιο δι' άρχιερείς. Μόνον τά Συνοδικά Δικαστήρια έχουν τό δικαίωμα, μετά άπό κανονικές καί νόμιμες διαδικασίες νά επιβάλουν ποινάς είς τυχόν παρεκτρεπομένους άρχιερείς. Άλλά ποινή άκοινωνησίας δέν προβλέπεται γιά Έπισκόπους πουθενά. Τό δήτην έπιτίμιον κατά τών τριών Άρχιερέων, τό όποιον επέβαλε ή περυσινή Διαρκής Έρά Σύνοδος προς τούς τρείς Άρχιερείς, έπεκρίθη δριμύτατα υπό του νομομαθοϋς Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Χριστοδούλου, μέλους τότε τής Διαρκούς Έρās Συνόδου καί υπό του έπίσης τότε μέλους Κίτρου κ. Άγαθονίκου.

Τό έπιτίμιο δέν έπεκυρώθη υπό τής συνελθούσης πέρυσι τό καλοκαίρι Συνόδου τής Έραρχίας, άλλ' έπεκρίθη δριμύτατα υπό τών περισσοτέρων Άρχιερέων.

Έξοχώτατε κ. Πρόεδρε, σās παρακαλώ μή υπογράψητε τό διάταγμα αυτό τό όποϊον καί άντισυνταγματικόν είναι καί προσβάλλει τό κύρος του άρχιερατικού αξιώματος καί δημιουργεί άνασφάλεια είς τούς Άρχιερείς καί έχει δημιουργήσει πικρίαν καί άναστατώσιν έντός τής Έκκλησίας. Δέν θά ειρηνεύσει τήν Έκκλησίαν, αλλά θά

πυροδοτήση νέα δεινά».

Στίς 5 Μαΐου τοῦ 1994 ὁ Μητροπολίτης Καλαβρύτων καί Αἰγιαλείας Ἀμβρόσιος ἔστειλε ἐγκύκλιο ἀναφορά πρὸς ὅλους τοὺς Μητροπολίτες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καταγγέλλοντας τὴν ἐκδήλωσι πραξικοπήματος στοὺς κόλπους τῆς Ἱεραρχίας. Σπὴν ἐγκύκλιο αὐτὴ γράφει, μεταξύ ἄλλων:

«...Καταγγέλλω ἐνώπιον Ὑμῶν, Ἀδελφοί, ὅτι λειτουργοῦν ἤδη ἐρήμην τῆς Ἱεραρχίας λίαν ἀποδοτικῶς, ἀλλὰ καί λίαν ἐπικινδύνως, ἐργαστήρια τοῦ σκοτοῦς, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐξυφαίνονται σχέδια διὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Ἐκκλησίας ἐκ τῶν ἔνδον! Ἔχουν παρμερισθῇ ὁλοσχερῶς τὰ ἐπίσημα Ὑφάσματα Διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας (Δ.Ι.Σ. καί Ι.Σ.Ι.) καί-μέ τὴν ἀνοχήν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου;- ἡ πρωτοβουλία καί ἡ εὐθύνη διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἐν ἐκκρεμότητι ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων ἔχει περιέλθει εἰς αὐτὰ τὰ σκοτεινὰ κέντρα ἀποφάσεων, τὰ ὁποῖα καί ἐνεργοῦν ἐρήμην τῆς Ἱεραρχίας ἢ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, τῆς ὁποίας Μέλος τυγχάνω κατὰ τὴν παροῦσαν περίοδον.

Ἐσχεδιάσθη λοιπὸν ἐν ψυχρῷ, μυστικῷ δὲ τῷ τρόπῳ ἐπεχειρήθη καί νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογήν, σχέδιον ἀλώσεως τῆς Ἐκκλησίας ἐκ τῶν ἔσω! Συμφώνως πρὸς τὸ καταστρωθέν σχέδιον ἡ Κυβέρνησις τῆς Χώρας, προβαίνουσα εἰς συνομιλίας μετὰ τοῦ Τιτουλαρίου Μητροπολίτου Δωδώνης Χρυσοστόμου (καί ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς (ψευδῶς δημιουργηθείσης) πεποιθήσεως, ὅτι ὁ συγκεκριμένος Μητροπολίτης ἐκφράζει τὰ συλλογικά Ὑφάσματα Διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, τ. ἔ. Ι.Σ.Ι. καί Δ.Ι.Σ.), εἶχεν ἀποδεχθῇ νὰ προωθήσῃ μέ αἰφνιδιαστικὴν νομοθετικὴν παρέμβασιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Παιδείας καί Θρησκευμάτων εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων, τὴν τροποποίησιν τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας», ὥστε ἡ ἐκλογή τῶν Ἀρχιερέων νὰ γίνεται ἐφ' ἐξῆς ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Παραμεριζομένης, λοιπὸν, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας θὰ προωθεῖτο καί θὰ ἐπετυγχάνετο ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς πλέον ἡ ἐκλογή τοῦ Τιτουλαρίου Μητροπολίτου Δωδώνης Χρυσοστόμου εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Ἀττικῆς. Ἐκ τῶν προτέρων ὡσαύτως εἶχον κατανεμηθῇ ἀναλόγως εἰς πρόσωπα τῆς ἐπιλογῆς τοῦ Δωδώνης Χρυσοστόμου καί αἱ λοιπαὶ χρεεύουσαι Μητροπολιτικαὶ ἑδραὶ διὰ τῆς παροχῆς ὑποσχέσεων πρὸς δι-αφόρους κατευθύνσεις».

Ἡ καταγγελία τοῦ Καλαβρύτων Ἀμβροσίου ἀποκαλύπτει ὅτι καί ἡ σκοπιμότητα τῶν ἐπιτιμίων, τὰ ὁποῖα εἶχαν ἐπιβληθῇ ἀπὸ τὸ καλοκαίρι τοῦ 1993 καί τὰ διατάγματα ἀπομακρύνσεώς μας ἀπὸ τῆς Μητροπόλεως μας, πού ἐκδόθηκαν στὴ συνέχεια, μέ τὴν παρέμβασιν καί τὴν ἀφόρητη πίεσιν τῶν παραγόντων τοῦ σκοτεινοῦ ἐκκλησιαστικοῦ παρασκηνίου, ἀποτελοῦσαν μέρος τῆς γενικώτερης προσπάθειας, πού ἦταν ἡ ἄλωσις τῆς Μητροπόλεως Ἀττικῆς.

Ἐνα δεῦτερο κείμενο τοῦ Καλαβρύτων Ἀμβροσίου, πού τὸ ἔστειλε στὸν τότε Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας Κωνσταντῖνο Καραμανλῆ, μιλάει γιὰ τὸ μεγάλο μερίδιον εὐθύνης, πού εἶχε ὁ Καραμανλῆς στὴν τραγικὴ ἐξέλιξι τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ προβλήματος, καθὼς, μέ τὴν βιαστικὴν ὑπογραφή τῶν παρανόμων «ἀνακλητικῶν» διαταγμάτων νομιμοποιῶσε τῆς ἀυθαρεσίας τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου καί τοῦ κυκλώματος τῶν ἐκμεταλλευτῶν τῆς ἀδυναμίας τοῦ τότε προκαθημένου.

Στήν ἐπιστολή του αὐτή, ἀνάμεσα στὰ ἄλλα, ἔγραφε ὁ Καλαβρύτων Ἀμβρόσιος: «Ἀλλά γιατί νά υπάρχουν σήμερα δύο Μητροπολίτες στή Λάρισα; Ποιός εἶναι ὁ ἠθικός αὐτουργός στήν ἀναθέμανσι τῆς ἐκκλησιαστικῆς κρίσεως; Θά πρέπει νά τό ποῦμε καθαρά: Μεγάλο μερίδιο εὐθύνης ἔχει ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Καραμανλῆς, ὁ ὁποῖος κατά τόν παρελθόντα Ἀπρίλιον -παρά τίς ἐκκλήσεις πολλῶν Ἱεραρχῶν- ὑπέγραψε τά διατάγματα ἐκπτώσεως τῶν τριῶν Μητροπολιτῶν. Τό γεγονός ἐκεῖνο ἔδωσε μιά νέα ὥθησι στήν ἐκκλησιαστική κρίσι. Ἄνοιξε τό δρόμο σέ νέες ἐκλογές Ἱεραρχῶν, γιά νά ικανοποιηθῇ ἡ ἐπιθυμία ἑνός πραξικοπηματία Τιτουλαρίου Μητροπολίτου, ὁ ὁποῖος ἤθελε νά καταλάβῃ τήν Μητρόπολι Ἀττικῆς! Εἶχε δέ καί τήν συμπαράστασι παραγόντων καί ἐνοίκων τοῦ Μεγάλου Μαξίμου. Μέ παρρησία τότε εἶπαμε στόν Ἀνώτατο Ἀρχοντα, ὅτι ἡ διαδικασία ἐκδόσεως τῶν διαταγμάτων ἐκπτώσεως τῶν τριῶν Μητροπολιτῶν πάσχει νομικῶς καί ὥς ἐκ τούτου θά ἔδει νά μή υπογράψῃ αὐτά. Πλήν ὅμως ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, κωφεύων, ὑπέγραψε τά διατάγματα! Εἶναι γι' αὐτό καί μόνο ἓνας ἀπό τοὺς κυρίους μοχλοὺς τῆς ἀνωμαλίας στό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας στή νέα φάσι...».

Ὑπενθυμίζω καί τήν τοποθέτησι ἑνός τρίτου Μητροπολίτου, πού, κατά τήν ἔκφρασι τοῦ Πειραιῶς Καλλινίκου, εἶναι «νομομαθής» καί πού ἦταν καί μέλος τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου κατά τήν περίοδο, πού ἐπιβλήθηκε τό νόθο ἐππίμιο. Πρόκειται γιά τόν Μητροπολίτη Δημητριάδος καί τώρα Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν Χριστόδουλο.

Στίς 8 Ἀπριλίου τοῦ 1994 ὁ Μητροπολίτης Δημητριάδος Χριστόδουλος θεώρησε χρέος του νά στείλῃ ἔντονη διαμαρτυρία στόν τότε Ὑφυπουργό Τύπου Εὐάγγελο Βενιζέλο, μετά τήν ἐξαγγελία ἐκ μέρους τοῦ Βενιζέλου, ὅτι ἡ Κυβέρνησι θά προχωροῦσε στήν ἔκδοσι τῶν διαπιστωτικῶν Προεδρικῶν Διαταγμάτων, πού θά ἔσπρωχναν ἔξω ἀπό τοὺς ἀρχιερατικούς θρόνους τοὺς τρεῖς Μητροπολίτες.

Καταχωρῶ ὁλόκληρο τό κείμενο τῆς ἐπιστολῆς:

«Ἀγαπητέ κ. Ὑφυπουργέ,

Μετά τήν ἀπό μέρους σας ἐξαγγελίαν σήμερον τῆς ἀποφάσεως τῆς κυβερνήσεως διὰ τήν ἔκδοσιν τῶν ἀτομικῶν διαπιστωτικῶν διαταγμάτων περί ἀκυρώσεως τῶν προγενεστέρων διαταγμάτων τοῦ 1968 πού ἀφοροῦν εἰς τοὺς 3 Μητροπολίτες, εἶναι βέβαιον ὅτι τό «ἐκκλησιαστικόν ζήτημα» εἰσέρχεται εἰς νέαν κρίσιμον φάσιν μέ ἀποβλέπτους συνεπείας καί διὰ τήν Ἐκκλησίαν καί διὰ τήν κυβέρνησιν.

1. Ἡ ἐπίκλησις τῆς ἐπιβολῆς τοῦ ἐπιτιμίου τῆς ἀκοινωνήσεως δέν συνιστᾷ, ὡς γνωρίζετε, νόμιμον βάσιν ἐκδόσεως τῶν διαταγμάτων. Μετά δέ τήν γνωστήν σχετικήν ἀπόφασιν τοῦ Σ.τ.Ε. ἡ ὅλη ὑπόθεσις προσλαμβάνει τόν χαρακτήρα νομοθετικοῦ πραξικοπήματος, τό ὁποῖον εἶναι βέβαιον, ὅτι θά προσβληθῇ καί θά ἀκυρωθῇ ἀπό τό Σ.τ.Ε., ἀφοῦ ὅμως, ἐν τῷ μεταξύ, θά ἔχει ἐνδεχομένως, προκαλέσει τετελεσμένα γεγονότα, πού θά περιπλέξουν τό ὅλον πρόβλημα.

2. Δέν θά πρέπει ἀσφαλῶς νά ἀγνοῇτε, ὅτι ἡ κίνησίς σας αὕτη ἐντάσσεται εἰς ἐπιμελῶς ἐξυφανθέν σχέδιον ἀλώσεως τῶν πλασματικῶς θεωρηθησομένων ὡς ἐν χρεῖα διατελουσῶν Μητροπόλεων Ἀττικῆς καί Λαρίσης, προκειμένου νά καταλάβουν

αυτάς ὑποπτα πρόσωπα, κινούμενα εἰς τό ἐκκλησιαστικόν παρασκήνιον καί ἐνδιαφε-
ρόμενα νά προωθήσουν τίς προσωπικές των φιλοδοξίες. Δέν χρειάζεται νά διαθέτει
τις παρά κοινόν νοῦν γιά νά προβλέψει ὅτι ἡ συνέχεια θά εἶναι οἱ λαϊκές κινητοποιή-
σεις, οἱ συμπλοκές, καί ἡ ἀνωμαλία. Ἀπό αὐτά δέν θά πληγῇ μόνον ἡ Ἐκκλησία. Καί θά
ἐπιβαρυνθῇ μέ τίς εὐθύνες ξένων συμφερόντων, πού ἀδιαφοροῦν γιά τίς συνέπειες
τῆς ἀφροσύνης των. Ἀναλογίζεσθε τί θά ἐπακολουθήσει εἰς Κηφισιάν καί Λάρισαν
ὅταν θά ὑπάρχουν ἐκεῖ ἀνά δύο Μητροπολίτες, ὁ ἕνας-αὐτός πού θά ἐκλέξει ἡ
Ἱεραρχία-καί ὁ ἄλλος, ὁ σήμερον ὑπό τοῦ λαοῦ ὑποστηριζόμενος;

3. Πέραν τούτων θά ὑπάρξει-νά εἴσθε βέβαιος-καί ἐντός τῆς Ἱεραρχίας διαφο-
ροποιήσις καί διαμάχη, διότι οἱ Ἱεράρχες δέν εἶναι διατεθειμένοι νά ἀποδεχθοῦν λύ-
σεις, τίς ὁποῖες ἡ Ἱεραρχία ὡς κατεστημένον διοικητικόν ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας δέν
ἐγκρίνει καί δέν ὑπαγορεύει. Σεῖς προχωρεῖτε τώρα εἰς ρυθμίσεις τοῦ «ἐκκλησιαστι-
κοῦ» παρά τίς περί μή ἐπεμβάσεώς σας ρητές καί ἐπανειλημμένες διαβεβαιώσεις, ἀλλά
καί χωρίς νά ἔχετε ἐξασφαλίσει τήν γνώμην τούλάχιστον τῆς Ἱεραρχίας. Σᾶς ἀρκεῖ ἡ
πίσις πού ἀσκεῖ ὁ Σεβ. Δωδώνης; Καί ποῖον αὐτός ἐκπροσωπεῖ; Τό συνοδικόν σύστη-
μα διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας μας οὐδέ εἰς τόν Ἀρχιεπίσκοπον ὡς μονάδα ἀναγνωρίζει
ρόλον ἐκφραστοῦ τῆς βουλήσεως ὅλης τῆς Ἐκκλησίας. Πῶς λοιπόν προχωρεῖτε;

4. Γνωρίζω, Κύριε Ὑφυπουργέ, ὅτι ὡς ἐγκριτος νομικός ἀλλά καί εὐφυῆς ἄνθρωπος,
ἔχετε ὀρθήν τοποθέτησιν ἐπὶ τοῦ ὅλου ζητήματος. Καί ὅτι τώρα ἀσφαλῶς βιάζεσθε νά
ἀκολουθήσετε μίαν ὁδόν πού θά δοκιμάσει ὅλην τήν κυβέρνησιν. Ὅμως διερωτῶμαι,
διατί τόση βιασύνη; Δέν σκέπτεσθε ὅτι ἐγγίζει τό Πάσχα; Εἶναι ἀνάγκη νά βεβηλωθοῦν
οἱ ἅγιες ἡμέρες πού ἔρχονται; Καί δέν σᾶς κάνει ἐντύπωσιν ἡ βιασύνη ἐκείνων, πού
σᾶς πιέζουν; Μπορεῖ νά ἔχουν Θεόν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί ὅταν χάριν τοῦ συμφερόντος
των προκαλοῦν μέγαν σάλον εἰς τήν Ἐκκλησίαν; Παρακαλῶ ἀναμετρήσατε τίς εὐθύνες
σας πρὶν εἶναι πολὺ ἀργά. Ἡ κίνησίς σας στερεῖται καί νομικοῦ καί ἠθικοῦ ἐρείσματος.
Καί θά καταπέσει. Ἀλλά θά ἔχει πυροδοτήσῃ τήν ἀνωμαλίαν καί τό χάος.

5. Ταῦτα ἐκ καθήκοντος καταγγέλλω κατὰ τήν ὑστάτην αὐτὴν στιγμήν, ἐλπίζων ὅτι
τελικά θά πρυτανεύσει ἡ σύνεσις καί ἡ σωφροσύνη. Μὴ ἀμφιβάλλετε δέ ὅτι ἡ ἐπέμβασίς
σας θά κριθῇ αὐστηρά ἀπὸ τήν Ἱστορία καί θά σᾶς ἀποδείξει ὅχι μόνον ἀσυνεπεῖς
πρὸς τὰς ἐπαγγελίας σας, ἀλλὰ καί ἀναξιόπιστους μέ ἐπικίνδυνες προεκτάσεις γιά
τόν Τόπο.

Κύριος ὁ Θεός ἅς φωτίσει ἔστω καί τώρα. Τό εὐχομαι ἐξ ἀγάπης πρῶτα πρὸς τήν
Ἐκκλησίαν καί ὕστερα πρὸς ὑμᾶς.

Μετ' εὐχῶν καί τιμῆς

Ὁ Δημητριάδος Χριστόδουλος».

Στὴ συνάφεια αὐτῇ τῆς ἔντονης ἐπικρίσεως τοῦ ἐφευρήματος τοῦ ἐπιτιμίου τῆς
ἀκοινωνησίας καί ὅλων τῶν πράξεων, πού τό συνώδεψαν, θεωρῶ ἀπαραίτητο νά
παραθέσω καί μιὰ ἀγόρευσι τοῦ Μητροπολίτη Δημητριάδος Χριστοδούλου κατὰ τὴ
συνεδρίασι τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς 19ης Ὀκτωβρίου 1994. Βάζοντας τό
δάχτυλο στὴν πληγὴ, εἶπε:

«Συνήλθομεν ἐδῶ ὑπὸ τὴν ὀδυνηράν πίεσιν ἑνός ἐκκλησιαστικοῦ προβλήματος, τό ὅποιον ἔχει προσλάβει ἐκκρηκτικές διαστάσεις. Εἰς τίποτε βεβαίως δέν ὠφελεῖ ἡ ἀνάξεις πληγῶν τοῦ παρελθόντος. Αὐτὴν τὴν ὥραν ἤλθομεν ἐδῶ, διὰ νά ἀναζητήσωμεν δι' ἄλλην μίαν φορά λύσιν. Ἀντὶ τῆς ἀναξέσεως πληγῶν τοῦ παρελθόντος, εἶναι προτιμότερον νά κάνωμεν αὐτοκριτικήν.

Ἐάν δέ κάνωμεν αὐτοκριτικήν, τότε θά παραδεχθῶμεν ὅτι ἔγιναν λάθη ἐκατέρωθεν. Καί μνημονεύω μόνον δύο. Ἡ ἐκλογή ἀπὸ τὴν Ἱεραρχίαν τοῦ περασμένου Μαΐου 1994 τῶν δύο Μητροπολιτῶν Ἀττικῆς Παντελεήμονος καί Λαρίσης Ἰγνατίου ὑπῆρξε λάθος, ἐφ' ὅσον ἀνεμένετο καί ἀναμένεται ἡ ἐκδίκασις τῶν προσφυγῶν τῶν Μητροπολιτῶν Θεολόγου καί Νικοδήμου ἀπὸ τό Σ.τ.Ε. καί λέγεται μετ' ἐπιτάσεως ὅτι πρόκειται νά εὐδοκιμήσουν. Δέν ἐγίνε δέ τότε δεκτὴ αἰτήσις ἀναβολῆς τῶν δύο αὐτῶν ἐκλογῶν πού εἴχαμε ὑποβάλει εἴκοσι περίπου Ἱεράρχες, καί ἔγιναν οἱ ἐκλογές καί περιεπλάκη τό ζήτημα. Ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευράν λάθος ὑπῆρξεν ἡ κατάληψις τῶν Μητροπόλεων ἀπὸ τούς δύο Ἱεράρχας.

Καί ἄς μὴ αἰτιώμεθα τὴν Πολιτείαν διὰ τὰς εἰς βάρος τῆς Ἐκκλησίας ἐπεμβάσεις πάντοτε, ὅταν καί ἡμεῖς αὐτοαναιρούμεθα, ὡς συνέβη μέ τό πρόσφατον ἔγγραφον τῆς ΔΙΣ, τό ὅποιον λέγει ὅτι ἡ Μητρόπολις Ἀττικῆς τελεῖ ὑπὸ τοποτηρητήν!

Καμμία λύσις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ αὐτοῦ ζητήματος δέν πρόκειται νά εὐδοκιμήσει, ἐάν ἡ λύσις αὕτῃ δέν εἶναι ρεαλιστική καί δέν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τῆς τό ἰσχύον σύστημα εἰς τὰς σχέσεις Ἐκκλησίας καί Πολιτείας. Ἄν τό σύστημα αὐτό δέν μᾶς ἱκανοποιῇ, νά φροντίσωμεν διὰ τὴν συνταγματικήν κατοχύρωσιν. Ἡ πρότασις τῆς ΔΙΣ πού ἠκούσθη δέν διευκρίνισε ἂν οἱ Σεβ. Θεολόγος, Νικόδημος, Ἰγνάτιος, Παντελεήμων, ἀλλὰ καί Κλεόπας καί Δαμασκηνός συναينوῦν εἰς τὴν προτεινομένην λύσιν.

Ἐλέχθη ὅτι οἱ Μητροπόλεις πού θά ἰδρυθοῦν θά εἶναι μόνιμες. Δηλ. ὁ μέλλων νά ἀναλάβῃ τὴν νέαν Μητρόπολιν Τυρνάβου Ἰγνάτιος θά ἀποθάνῃ ὡς Τυρνάβου, ἐνῶ ἔχει ἐκλεγῇ ὡς Λαρίσης; Ἄς μὴ γίνουν ἄλλα λάθη. Οἱ Μητροπόλεις νά εἶναι προσωρινές καί ἅμα τῇ χρεΐα οἰοῦδηποτε τμήματος, νά ἐνοῦται μέ τό ἔτερον.

Τό ἐπιτίμιον ἐπεβλήθη ὡς ἐπεβλήθη μειοψηφούντων τότε τοῦ Σεβ. Κίτρου Ἀγαθονίκου καί ἐμοῦ. Ὅμως ἡ Ι.Σ.Ι. ἄς ἀσκήσει οἰκονομίαν καί ἄς δεῖξῃ ἐπιείκειαν. Ὁ ἰσχυρότερος κάνει θυσίας. Ὡς χειρονομία καλῆς θελήσεως θά ἐρμηνευθῇ ἡ ἀπό σήμερον ἄρσις τοῦ ἐπιτίμιου. Ἄς γίνῃ τοῦτο προϋπόθεσις τῆς λύσεως καί ὄχι ὡς ἐπιστέγασμα καί καρπός.

Ἡ Ἐκκλησία διὰ τὴν διαφύλαξιν τῆς ἐνότητός της ἔκανε πάντοτε θυσίας. Οἱ κοσμοκοί συμφιλίωνονται. Παράδειγμα ἡ συμφιλίωσις Ἰσραὴλ - Παλαιστινίων. Καί ἡ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Πατρίδος μας τό 1944 συγκρότησις κυβερνήσεως Ἑθν. Ἐνότητος συμπεριέλαβεν ὅλα τὰ κόμματα, μὴδὲ τοῦ ΚΚΕ ἐξαιρουμένου.

Τὰ ἐκκλησιαστικά προβλήματα λύνονται μέ τὴν ὁδόν τῆς ἀγιότητος. ἩΣΙ ὀφείλει νά καταστήσῃ σαφές εἰς τούς τρεῖς ἐν ἐκκρεμότητι διατελοῦντας Μητροπολίτας, ὅτι δέν εἶναι διατεθειμένη νά ἀνεχθῇ πλεόν ἄλλην ἀνταρσίαν. Ὅτι ἀξιοῖ ἀπὸ αὐτοὺς σύνεσιν εἰς λύσιν δικαίαν. Ὅτι προτείνει τὴν χεῖρα εἰς συνεργασίαν. Καί ἐκεῖνοι νά ἐπιδείξουν

σύνεσιν καί πνεῦμα καταλλαγῆς. Καί θέλω νά πιστεύω, ὅτι θά ἀνταποκριθοῦν. Νά μή φύγωμεν ἀπό ἐδῶ χωρίς λύσιν ἐφικτήν».

Γιά τήν ἱστορία ὑπενθυμίζω στήν Ἱερά Σύνοδο, τή δραματική ἐξέλιξι, πού εἶχαν οἱ προτάσεις συμφιλίωσης. Τήν ἐπικοινωνία καί τή συνεννόησι μαζί μας ἀνέλαβε ὁ Μητροπολίτης «Πατρῶν» Νικόδημος. Καί ἐκεῖνος ἐνῶ παρουσιάστηκε μέ προσποιητό πνεῦμα καταλλαγῆς καί ἀγάπης, ἀπέφυγε νά μᾶς δώσῃ σαφῆ εἰκόνα τοῦ κλίματος τῆς Ἱεραρχίας καί νά μᾶς μεταφέρῃ συγκεκριμένη πρότασι. Ταυτόχρονα, εἶχε ἔτοιμη τήν εἰσήγησι, μέ τήν ὁποία ζητοῦσε ἀπό τό σῶμα τῆς Ἱεραρχίας νά ἐπικυρώσῃ τήν ποινή τῆς ἀκοινωνησίας. Στή συζήτησι, πού κάναμε, ἔμεινε νά μιλήῃ μέ γενικότητες καί μέ κλειστά χαρτιά. Μέ ἀσάφεια καί μέ μισόλογα, μᾶς εἶπε ὅτι ὑπάρχει πρόθεσι νά ἐπιλυθῇ τό θέμα, ἂν ἐμεῖς δηλώσουμε ὅτι συμφωνοῦμε. Τόν παρακαλέσαμε νά μᾶς δώσῃ ἕνα σημείωμα, πού νά προδιορίζῃ μέ σαφήνεια τί συζήτησε ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας καί ποιά εἶναι ἡ συγκεκριμένη ἀπόφασι, πού ἔλαβε. Καί δέν μᾶς τό ἔδωσε. Καί τά γεγονότα ἐξελίχθηκαν, ὅπως ἐξελίχθηκαν. Μέσα στή σκληρότητα καί τήν τραγικότητα. Ἀμέσως μετά τή συνάντησι καί τή σκοτεινή καί ἀσαφῆ πρότασι, πού μᾶς ἔκανε ὁ Μητροπολίτης Νικόδημος, συνεδρίασε τό σῶμα τῆς Ἱεραρχίας καί, ὕστερα ἀπό τή δική του πρότασι, ἐγίνε προσπάθεια νά ἐπικυρωθοῦν τά ἐπιλήψιμα ἐπιτίμια. Ἀλλά ἡ προσπάθεια αὐτή ἀπέτυχε. Γιατί ἡ Ἱεραρχία δέν εἶχε τήν ἀπαιτούμενη πλειοψηφία τῶν δύο τρίτων ὅλων τῶν μελῶν τῆς, ὅπως ὁρίζει ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ νέα καταδίκη.

Μέ δεδομένη τήν ἀπόρριψι τοῦ καινοφανοῦς «ἐπιτίμιου τῆς ἀκοινωνησίας» ἀπό τήν πλειοψηφία τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί μέ ἐκπεφρασμένη τή γνώμη τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου, κατέθεσα στίς 25 Μαΐου 1998 αἴτησι πρὸς τή Διαρκή Ἱερά Σύνοδο, μέ τήν ὁποία ζητοῦσα νά ἐπανεξετάσῃ ὅλες τίς δυσμενεῖς γιά τό πρόσωπό μου ἀποφάσεις, πού ἔλαβε τό Συνοδικό ὄργανο κατὰ τό παρελθόν καί πού βρίσκονται σέ πρόδηλη ἀντίθεσι μέ τίς διατάξεις τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί νά τίς ἐξαφανίσῃ. Παρακάλεσα, ἐπίσης, νά ἐπανεξετάσῃ καί νά ἀνακαλέσῃ καί κάθε διοικητική πρᾶξι, πού ἀποφασίστηκε καί προωθήθηκε χωρίς νά ἔχῃ τήν κάλυψι ἢ τήν ἐξουσιοδότησι ἀπό τίς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τοῦ Νόμου 5383 τοῦ 1932.

Τό ἔγγραφό μου ἦταν λιτό καί σαφές. Δέν εἶχε καμμιά αἰχμή γιά κανένα πρόσωπο. Καί δέν ἀναμόχλευε τά πάθη τοῦ παρελθόντος. Ζητοῦσα, σύμφωνα μέ τό δικαίωμα, πού εἶχα, τήν ἀναψηλάφησι τῶν δυσμενῶν, καταδικαστικῶν ἀποφάσεων καί τήν ἐξαφάνισι ἐκείνων, πού δέ θεμελιώνονταν στούς Ἱερούς Κανόνες καί στήν ἐκκλησιαστική Νομοθεσία, πράξεις, πού εἶχαν ἐπικριθῇ καί τότε ἀπό τόν ἴδιο τό Μακαριώτατο, ἀλλά καί μέ δηλώσεις ἄλλων Ἱεραρχῶν. Καί μέ ἐξέπληξε τό γεγονός, ὅτι τό ἀνακοινωθέν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, πού ἐκδόθηκε μιά ὁλόκληρη ἐβδομάδα μετά τή λήψι τῆς

σχετικής απόφασεως γνωστοποιούσε, ὅτι τό κείμενό μου δέν λήφθηκε ὑπ' ὄψιν, ἐξ αἰτίας τοῦ τρόπου, πού ἦταν διατυπωμένο.

Συγκεκριμένα, ἡ Συνοδική ἀνακοίνωσι σημειώνει: «*Ἡ Δ.Ι.Σ. ἐνεργοῦσα οἰκοθεν ἤχθη εἰς τήν ἀπόφασιν ἄρσεως τῶν ἐπιτιμίων μετά σχετικήν εἰσήγησιν καί πρότασιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδοῦλου καί χωρίς νά ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τό ὑποβληθέν εἰς τήν Ἱεράν Σύνοδον σχετικόν γραπτόν αἶτημα τοῦ Σεβ. Νικοδήμου, ἔνεκεν τοῦ τρόπου, δι' οὗ ἦτο διατυπωμένον, ὅπερ καί δέν διηκούλυνεν τήν εὐόδωσιν τοῦ αἰτήματός του...*».

Ἐπειδή, καθὼς φαίνεται, προέκυψε θέμα μέ τό περιεχόμενο τοῦ ἐγγράφου μου αὐτοῦ, τό παραθέτω ἐδῶ ὁλόκληρο, γιά νά τό ἐλέγξῃ ὁ ὁποιοσδήποτε ἀναγνώστης.

Ἐγραφα:

«*Διά τῆς παρουσίας ὑποβάλλω εὐσεβάστως τό αἶτημα, ὅπως ἐπανεξετάσῃτε καί ἐξαφανίσῃτε πᾶσαν ἀφορῶσαν εἰς τό πρόσωπόν μου Συνοδικήν ἀπόφασιν ληφθεῖσαν κατά παράβασιν τῶν Θείων καί Ἱερῶν Κανόνων τῆς ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας, ὡς καί πᾶσαν πρᾶξιν ἐκδοθεῖσαν κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τάς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τοῦ Νόμου 5383 / 1932.*

Ἐποβάλλω τό αἶτημα τοῦτο ἐν πεποιθήσει ὅτι νῦν πάντων ὑμῶν πρόθεσις εἶναι νά ἐπανέλθῃ ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἐν τῇ τροχίᾳ τῶν Ἱερῶν Κανόνων, νά ἀποκατασταθῇ ἡ δισαλευθεῖσα τάξις καί νά εἰρηνεύσῃ τό ποικίλως κλονισθέν ἐκκλησιαστικόν πλήρωμα.

Ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός

Ὁ Ἀττικῆς Νικοδήμος

Διερωτῶμαι καί μαζί μου πιστεύω πῶς θά διερωτᾷται καί ὁ κάθε ἀναγνώστης τῆς αἰτήσεώς μου, ποίός εἶναι ὁ τρόπος, πού χαρακτηρίζει τό ἔγγραφό μου καί πού ἐμπόδισε τοὺς Συνοδικούς Συνέδρους νά τό διαβάσουν καί νά τό ἀντιμετωπίσουν. Ἡ μομφή, πού διατυπώνεται στό ἀνακοινωθέν, εἶναι τόσο γενική καί ἀόριστη, πού δέ δίνει τό σπῆγμα τῶν μειονεκτημάτων ἢ τῶν ἐπιληψίμων φράσεων τοῦ κειμένου μου. Ἐκφράζω τῇ βαθύτατῃ θλίψει μου καί τὴν ἀπογοήτευσί μου, γιά τό γεγονός, ὅτι ἡ Σύνοδος, πού ἀποτελεῖται, κατά τό πλεῖστον, ἀπὸ νεώτερους καί κατά τὴν ἡλικία καί κατά τὴν ἀρχιερωσύνη συλλειτουργούς μου, ἀντιμετώπισε μέ τέτοιο τρόπο τὴν αἴτησί μου, πού, καθὼς πιστεύω, θά ἔπρεπε νά τὴν χαιρετήσῃ ὡς ἐγκαινισμό μιᾶς νέας σελίδας στὴν ἐκκλησιαστική μας ἱστορία καί ὡς ἀπαρχὴ ἀποκαταστάσεως τῆς γαλήνης καί τῆς ἀδελφωσύνης.

Παρακαλῶ καί τόν Πρόεδρο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί τό ὁποιοδήποτε μέλος τῆς νά μοῦ ὑποδείξῃ τί τό μεμπτό ἔχει τό ἔγγραφό μου. Ποίός εἶναι ὁ ἐπιληψιμὸς τρόπος συντάξεώς του. Πῶς θά ἔπρεπε νά τό συντάξω, γιά νά μὴ θίξω τὴν εὐαισθησία τῶν Συνοδικῶν συνέδρων, ἀλλὰ νά τοὺς ὑποβοηθῶ σπὴν ἐπίλυσι τοῦ προβλήματος.

Ἡ Συνοδικὴ δεοντολογία ἐπιβάλλει νά εἰσάγεται κάθε ἔγγραφο, πού στέλλεται ἀπὸ Μητροπολίτη καί νά ἐξετάζεται τό πρόβλημα, πού τὸν ἀπασχολεῖ. Καί, σπὴ συνέχεια, νά ἀνακοινώνεται μέ ἐπίσημο ἔγγραφο ἡ ἀπάντησι τῆς Συνόδου. Στὴ συγκεκριμένη περίπτωση, ἂν ἡ διατύπωσι τοῦ ἐγγράφου μου δέν ἦταν σωστή, ἡ Σύνοδος, εἶχε τό χρέος

νά μου άπαντήση καί νά μου έπισημάνη τήν έλλειψι ή τό όλίσθημα. Δέν τής έπιτρέπεται νά ρίξη τό έγγραφο στόν κάλαθο τών άχρήστων καί νά άρνηθῇ νά μου κοινοποιήση τό λόγο τής άπορρίψεώς του.

Καί είμαι ύποχρεωμένος νά έκφράσω τήν άπορία μου καί τή διαμαρτυρία μου, γιά τό γεγονός, ότι, όχι μόνο τήν άπόρριψι τοῦ έγγράφου μου δέν αίτιολόγησε ή Σύνοδος σέ ένα άπαντητικό της έγγραφο, αλλά καί τήν τελική της άπόφασι δέν τήν έκοινοποίησε ούτε σέ μένα, ούτε στόν άδελφό 'Ιεράρχη, τόν Σεβασμιώτατο Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντίνο. Πιστεύω (καί θά είμαι εύτυχής άν μου ύποδειχθῇ ότι κάνω λάθος), ότι ή πρωτοβουλία τής Συνόδου νά δώση στά Μέσα τής Μαζικής Ένημερώσεως τό προβληματικό άνακοινωθέν καί ταυτόχρονα νά παραλείψη νά κοινοποιήση σέ μᾶς, τούς άμεσα ένδιαφερομένους, πῆ Συνοδική άπόφασι ούτε «*φιλάδελφα αίσθήματα*» δηλώνει, ούτε «*εις τήν ειρήνευσιν τής Έκκλησίας άποσκοπεῖ*».

Ή έπικύλαξι τοῦ Συνοδικοῦ άνακοινωθέντος γιά τό έγγραφό μου προκαλεῖ καί μιᾷ δεύτερη άπορία. Γράφεται, ότι ό τρόπος μέ τόν όποιο εἰώ συνέταξα τήν αίτησή μου, «*δέν διηυκόλυνεν τήν εύόδωσιν τοῦ αίτήματός μου*». Νά ύποθέσω, ότι όλόκληρη ή Σύνοδος καί είδικώτερα ό Πρόεδρος, πού άνέλαβε νά είσηγηθῇ «*οἰκοθεν*», είχαν τήν πρόθεσι νά εκπληρώσουν τό αίτημά μου στό άκέραιο καί δέν τούς έξυπηρετοῦσε ή διατύπωσι τοῦ έγγράφου μου; Καί νά δεχτῶ, ότι μέ τήν «*οἰκοθεν*» είσήγησι έξεδήλωσαν τήν άγάπη τους καί τή φιλαδελφία τους καί έλυσαν τό γόρδιο δεσμό τοῦ έκκλησιαστικοῦ προβλήματος; Άλλά, μιᾷ προσεκτική άνάγνωσι τοῦ άνακοινωθέντος πείθει, πώς όχι μόνο δέν τό έλυσαν, αλλά τό περιέπλεξαν άκόμη περισσότερο. Καί εκείνοι, πού στιγμάτιζαν μέ δύναμι καί μέ πλήρη Κανονική καί Νομική άνάλυσι τίς αύθαιρεσίες τοῦ παρελθόντος, έστησαν ένα καινούριο μνημεῖο αύθαιρεσίας καί άντικανονικότητας. Άπό τό ένα μέρος άναγνώρισαν ως ύπαρκτή τήν ποινή τής άκοινωνησίας, τήν όποία ίσαμε εκείνη πῆ στιγμή άποδοκίμαζαν καί άπέρριπταν. Καί από τό άλλο, μᾶς επέβαλαν μιᾷ καινούρια ποινή, χωρίς νά δικαιολογήσουν καν τό λόγο τής έπιβολῆς της.

Τό τραγικό εἶναι, ότι κατὰ τήν ἴδια χρονική περίοδο, πού κυκλοφόρησε τό Δελτίο Τύπου τής 'Ιερᾶς Συνόδου, τό όποιο πληροφοροῦσε τό πανελλήνιο, ότι ή Σύνοδος έρριξε στό καλάθι τών άχρήστων τήν αίτησι ενός Μητροπολίτη, οἱ έλληνικές έφημερίδες μετέδιδαν τήν είδησι, ότι ό βαρυποινίτης Βαγγέλης Ρωχάμης άπηύθυνε αίτησι στό Συμβούλιο τών Έφετών Πειραιῶς, ζητώντας τήν άποφυλάκισι του καί όπi τό Συμβούλιο έξετάσε μέ κάθε προσοχή τήν αίτησι αύτή καί τόν κάλεσε καί τόν ἴδιο νά ύποστηρίξη καί προφορικά τό αίτημά του.

Αυτό σημαίνει, ότι γιά μιᾷ άκόμα φορά ή μεταχείρισι τοῦ Ρωχάμη ύπῆρξε προνομιακή έναντι τής μεταχειρίσεως, πού εἰώ έτυχα από τήν 'Ιερά Σύνοδο τών συνεπισκόπων μου.

Έκτός, όμως, από τό μειωτικό παραμερισμό τοῦ έγγράφου μου, πού τό άπηύθυνα στή Συνοδική σύναξι τών συλλειτουργῶν μου, ή άπόφασι, πού ή Σύνοδος έλαβε, δέχνει, πώς άντί νά κάνη βήματα μπροστά, ώπισθοχώρησε στή νοοτροπία καί σπήν πρακτική τών δημιουργῶν τής άνωμαλίας.

Η απόφασι, ὅπως ἀνακοινώθηκε.

Ἡ Σύνοδος ἀσχολήθηκε μέ τό θέμα κατά τή συνεδρίαση τῆς 10ης Ἰουλίου. Μετά τή συνεδρίασι, ὁ Μητροπολίτης Σερρών κ. Μάξιμος, ὡς ἐκπρόσωπος Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἔδωσε στούς δημοσιογράφους τήν παρακάτω ἀνακοίνωσι: «Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἀποφάσισε τήν ἄρση τῆς ἀκοινωνησίας πού εἶχε ἐπιβληθῇ στούς Μητροπολίτες πρώην Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος κ. Νικόδημο καί πρώην Θεσσαλιώτιδος κ. Κωνσταντῖνο ὅσον ἀφορᾷ τήν τέλεση τῆς Θ. Λειτουργίας». Ἡ ἀνακοίνωσι δέν προσδιώριζε ἄλλες συνέπειες τῆς Συνοδικῆς ἀποφάσεως. Μιλοῦσε καθαρά γά τήν ἄρσι τοῦ ἀντικανονικοῦ ἐπιτίμιου, πού εἶχε ἐπιβληθῇ κατά τό θέρος τοῦ 1993.

Ὑστερα, ὅμως, ἀπό μιὰ ἐβδομάδα, ἕνα μακροσκελές ἀνακοινωθέν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἔδινε ἄλλες διαστάσεις στή Συνοδική ἀπόφασι.

Τό πρῶτο παράδοξο στοιχεῖο τοῦ ἀνακοινωθέντος: «Ἡ ἄρσις ἰσχύει ἀπό τοῦδε καί εἰς τό ἐξῆς (ex nunc) καί ὄχι ἀναδρομικῶς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐπεβλήθη τό ἐπιτίμιον καί ἰσχυσε. Διό καί δέν ἐξαφανίζεται, οὔτε ἐξαλείφεται διά τό χρονικόν διάστημα ἀπό τῆς ἐπιβολῆς μέχρι τῆς ἄρσεως αὐτοῦ».

Αὐτό τί σημαίνει; Ὅτι ἡ Σύνοδος μέσα στή μεγαθυμία της καί στό κλίμα τῆς κατανύξεώς της, μᾶς ἐπροικοδότησε μέ πέντε χρόνια ποινῆς, χωρίς νά μᾶς καλέσῃ καί νά μᾶς δώσῃ πληροφορίες ἢ νά ἀκούσῃ καί τή δική μας ἄποψι. Καί αὐτό μέ πρότασι τοῦ Μακαριωτάτου κ. Χριστοδούλου, ὁ ὁποῖος εἶχε μειοψηφίσει κατά τό χρόνο τῆς ἐπιβολῆς του.

Ἄραγε ποιά δύναμι ἢ ποιά σκοπιμότητα ἀλλοίωσε τή Νομοκανονική ἄποψι γιά τό «ἀνύπαρκτο ἐπιτίμιο τῆς ἀκοινωνησίας»; Πῶς ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, πού ὡς Μητροπολίτης Δημητριάδος εἶπε τό «ὄχι» στήν ἐπιβολή τοῦ ἐπιτίμιου κατά τό 1993, νομιμοποιεῖ τώρα, μέ τήν εἰσήγησί του καί μέ τήν ὑπογραφή του, τήν ἀνωμαλία καί ἐγγράφει στήν ἱστορική βίβλο τῶν δυό συνιεραρχῶν του τήν ἀπαράδεκτη ποινή τῆς πενταετοῦς ἀκοινωνησίας; Καί ὅλα αὐτά ἐρήμην τῶν καταδικαζομένων; Καί πάλι δίχως νά ἀκουστοῦν; Καί πάλι δίχως νά ἀκούσουν καί αὐτοί τή διαλεκτική, πού ὠδήγησε τή Σύνοδο στή λήψι τῆς δυσμενοῦς αὐτῆς ἀποφάσεως;

Ἀκόμα βρισκόμαστε στό κλίμα τοῦ 1993; Ἀκόμα κυβερνάει τήν Ἐκκλησία ἡ αὐθαρεσία, πού ἐγκατέστησε στά Συνοδικά διοικητικά σώματα ἡ προηγούμενη ἐκκλησιαστική διοίκησι καί τό περιβάλλον της;

Καί νέα ποινή:

Ἀλλά ἡ ἀπόφασι ἔχει καί ἄλλες προβληματικές πτυχές. Τό Συνοδικό ἀνακοινωθέν διευκρινίζει: «Σημαίνει δέ, ὅτι παρέχεται κατ' οἰκονομίαν καί φιλαδέλφως ἡ δυνατότης εἰς τοὺς συγκεκριμένους Ἱεράρχας νά τελοῦν τό Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας καί μόνον. Ἡ ληφθεῖσα ἀπόφασις εἰς οὐδέν ἕτερον πέραν τούτου ἀποβλέπει καί δέν ἐπιστηρίζει οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον ἄλλας ἐπιδιώξεις».

Στή φιλάδελφη πράξι τῶν Συνοδικῶν νά ἀσκήσουν «οἰκονομία» καί σέ μένα προσωπικά καί στόν ἀγαπητό συλλειτουργό, τό Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντῖνο, σκέφτηκα νά ἀπαντήσω μέ τή μνημειώδη ἀπάντησι τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσάνθου, ὅπως τή διατύπωσε, ὅταν ἡ Σύνοδος σκέφτηκε νά τοῦ στείλῃ ἔγγραφο ἀναγγέλλοντάς του, ὅτι ἀσκεῖ «οἰκονομία» στό πρόσωπό του. Τότε ὁ φωτισμένος Ἱεράρχης ἔγραψε: «*Ἀφήνομεν εἰς τόν Θεόν καί εἰς τήν Ἱστορίαν νά ἀποφανθοῦν πότε καί πῶς ἐφαρμόζεται ἡ ἀρχή τῆς οἰκονομίας*».

Πέρα, ὅμως, ἀπό τόν προβληματισμό, πού προκαλεῖ ἡ δήλωσι γιά ἀσκησι «οἰκονομίας» στά θύματα τῆς εἰκοσπεντάχρονης λαίλαπας, σοβαρά ἐρωτήματα στήνονται μπροστά στόν ἀναγνώστη, ὅταν ἀρχίζει νά προσμετράει τό εὖρος καί τό βάθος τῆς «εὐσπλαγχνίας» τῶν Συνοδικῶν καί τή διάστασι τῆς «οἰκονομίας». Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, «*κατ' οἰκονομίαν καί φιλαδέλφως*», μοῦ δίνει τό δικαίωμα νά τελῶ τή Θεία Εὐχαριστία καί μόνο. Τίποτε περισσότερο. Γιατί ἂν κάνω κάτι περισσότερο, θά βρεθῶ ἔνοχος. Παραβάτης τῆς φιλάδελφης Συνοδικῆς ἀποφάσεως.

Καί δέν μπορῶ νά ἀντισταθῶ στόν πειρασμό καί νά μὴ ἐκχύσω τή θλίψι, πού γεννήθηκε μέσα μου, ὅταν διάβασα αὐτές τίς ἀθεολόγητες γραμμές. Ἀπό δῶ καί πέρα θά μπορῶ νά τελῶ τή Θεία Εὐχαριστία καί μόνο. Ἄραγε, ἂν θελήσω νά ψάλω ἕνα τρισάγιο στή μνήμη τοῦ πατέρα μου, θά θεωρηθῇ ἡ πράξι μου αὐτή παραβίασι τῆς «οἰκονομίας», πού μοῦ παρεχώρησε ἡ Σύνοδος; Ἄν βρεθῶ στήν ἀνάγκη νά συνοδεύσω κάποιο ἀγαπημένο πρόσωπο στήν τελευταία του κατοικία, θά ἐμποδιστῶ, γιατί ἡ συγκατάβασι τῆς Συνόδου ἔχει περιορισμένο ἄνοιγμα καί δέν μοῦ ἐπιτρέπει νά ἐπεκταθῶ πέρα ἀπό τά ὅρια τῆς τελεσιουργίας τῆς Θείας Εὐχαριστίας; Ὑπογραμμίζω μέ ἔμφασι τό ἄλλο-πρόσαλλο αὐτῆς τῆς Συνοδικῆς ἀποφάσεως. Δέν πατάει σέ στέρεο ἐκκλησιολογικό ἔδαφος. Καί δέν ἐντάσσεται στήν Κανονική δομή τῆς Ἐκκλησίας.

Τά Κανονικά δικαιώματα ἑνός ἐπισκόπου κανέναν δέν ἔχει τό δικαίωμα νά τά περιορίσῃ ἢ νά τά καταργήσῃ. Μόνο ἂν ἐπιβληθῇ κύρωσι ἀπό Κανονικό Ἐκκλησιαστικό Δικαστήριο, ἀναστελλεται κάποιο ἀπό τά δικαιώματά του. Ἡ Διαρκὴς Σύνοδος, μέ τή σύνθεσι, πού εἶχε καί μέ τή διαδικασίᾳ, πού λειτούργησε, δέν ἦταν ἀρμόδια νά ἐξανδραποδίσῃ τήν ἀρχιερατική μου προσωπικότητα καί νά ἀποφανθῇ, ὅτι δέν ἔχω δικαίωμα νά ἐπιδιώξω τήν ἀποκατάστασι τῆς κανονικότητος καί τῆς νομιμότητος.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὠλίσθησε σέ διπλό Κανονικό πρᾶξι-κόπημα. Ἀπό τό ἕνα μέρος, ἐξαγγέλλοντας τήν ἀπαλλαγὴ μας ἀπὸ τήν ἀνύπαρκτη ποινὴ τῆς «ἀκοινωνησίας», μᾶς ἐφόρτωσε «ἄνευ δίκης καί ἀκροάσεως» μέ τήν ἀνύπαρκτη καί καταδικασμένη ἐπίσημα ποινὴ τῆς ἀκοινωνησίας γιά πέντε ὁλόκληρα χρόνια. Καί, ἀπὸ τό ἄλλο, μᾶς ἐπέβαλε, πρόσθετα, τήν ὑπαρκτὴ ποινὴ τῆς ἐκπτώσεως. Δέν ἔχετε διαβάσει ποτέ στό Νόμο 5383/32, τό ἄρθρο 23, τό ὁποῖο στό στοιχεῖο στ' ὀρίζει ὅτι μιά ἀπὸ τίς ποινές, πού ἐπιβάλλει στοὺς Ἀρχιερεῖς τό Συνοδικό Ἐκκλησιαστικό Δικαστήριο, εἶναι «*ἡ ἐκπτῶσι ἀπὸ τοῦ θρόνου*»; Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ ποινὴ δέν ἐπιβάλλεται αὐθαίρετα, κατὰ τή στιγμιαία ἐμπνευσι καί ἐπιθυμία τῶν συνοδικῶν συνέδρων, ἀλλὰ μόνο ὕστερα ἀπὸ ἀνακρίσεις καί δίκη, πού πραγματοποιεῖται ἀπὸ τό ἀρμόδιο «Συνο-

δικό δι' Ἀρχιερεῖς Δικαστήριο». Μὲ ποῖό δικαίωμα, λοιπόν, ἀποφασίσσατε σεῖς, ἀγαπητοὶ Συνοδικοὶ ἀδελφοί, χωρὶς νὰ συγκροτεῖτε Δικαστήριο καὶ χωρὶς νὰ ἐφαρμόσετε καμμιά ἀπὸ τίς διατάξεις τοῦ Νόμου «Περὶ ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων», νὰ μοῦ ἐπιβάλετε αὐτὴν τὴν ποινὴ; Γιά ποῖό παράπτωμα; Καὶ μὲ ποιά διαδικασία; Μοῦ ἀπαγγεῖλατε κατηγορία; Ἐξετάσατε μάρτυρες κατηγορίας καὶ ὑπερασπίσεως; Μοῦ ἐζητήσατε νὰ συντάξω τὴν ἀπολογία μου; Ποιὸς Ἱερός Κανὼνας σᾶς ἔδωσε τὸ δικαίωμα νὰ κάνετε αὐτὴ τὴν αὐθαρεσία; Ποιά διάταξι Νόμου νομιμοποίησε τὴν πράξι σας; Ποιά λογικὴ λειτουργήσε σὰν ὑπόστρωμα στὴ συνειδησί σας; Καθήσατε, καὶ ἀποφασίσσατε νὰ καταδικάσετε δύο ἀδελφούς σας ἐπιβάλλοντάς τους μιά τόσο σοβαρὴ ποινὴ, δίχως νὰ προβληματιστῇτε καὶ δίχως νὰ διερωτηθῇτε ἂν ἡ πράξι σας εἶναι σύμφωνη μὲ τοὺς Ἱερούς Κανόνες καὶ μὲ τὸ Νόμο 5383/1932. Εἶναι αὐτὴ ἐνέργεια ἀνθρώπων, πού ἐμπνέονται καὶ καθοδηγοῦνται ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα;

Θά μοῦ ἐπιτρέψουν τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νὰ ὑποβάλω καὶ ἓνα ἄλλο ἐρώτημα. Τώρα, πού κυριάρχησε ἀναμεταξύ σας ἡ κατάνυξι καὶ ἡ φιλαδελφία καὶ ἡ διάθεσι τῆς οἰκονομίας, μᾶς ἐπιβάλατε, αὐθαίρετα, δύο ποινές. Ἄν δὲν ἐπικρατοῦσε τὸ φιλάδελφο, ἂν δὲν κινοῦσε τὴ σκέψι σας καὶ τὴν ψῆφο σας ὁ ἄγγελος τῆς ἐπεικειάς, ἂν δὲν ἐκόλπωνε τίς ψυχές σας ἡ βαθειὰ κατάνυξι, ἂν ὁ πειρασμός τῆς σκληρότητας εἰσχωροῦσε σπὴν αἵθουσα τῶν συνεδριάσεών σας καὶ χτυποῦσε τὴ θύρα τῶν καρδιῶν σας, ποιά διαφορὰ θά εἶχε ἡ ἀπόφασί σας; Ὅλες αὐτές οἱ ἀντίθετες δυνάμεις ποιά ὥθησι θά ἔδιναν στὴ διαλεκτικὴ σας καὶ ποιά σφραγίδα σκληρότητας θά ἔβαζαν σπὴν τελικὴ κρίσι σας; Θά ἐπρότεινε ὁ πρόεδρος τὴ διατήρησι τοῦ «ἐπιτιμίου», τὸ ὁποῖο μὲ τόση ἔμφρασι ἀποδοκίμασε κατὰ τὸ 1993; Ἡ θά ζητούσατε τὴν κεφαλὴ μας «ἐπὶ πίνακι», γιὰ νὰ ἀπαλλαγῇτε ἀπὸ τὴν παρουσία μας καὶ νὰ εἰρηνεύσῃ ἡ Ἱεραρχία; Ἄν ἡ ἐπιείκεια καὶ ἡ ἀδελφωσύνη ἐκφράστηκαν μὲ τὴν ἐπιβολὴ βαρύτατων ποινῶν, μὲ τί θά ἐκφραζόταν ἡ διάθεσι τῆς ἐντονῆς ἀντιπάθειας καὶ τῆς σκληρότητας;

Ποῦ στηριχτήκατε;

Ὁ καθένας καὶ ὁ λειτουργὸς τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁ ἀπλὸς πιστός, διερωτᾶται, ποῖό εἶναι τὸ Θεολογικὸ καὶ τὸ Ἱεροκανονικὸ ὑπόστρωμα αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως; Σέ ποῖό Ἱερό Κανόνα θεμελίωσε τὴν ἐπιχειρηματολογία του ὁ Μακαριώτατος εἰσηγητὴς καὶ ἀκούμπησαν τὴν ψῆφο τοὺς οἱ Συνοδικοὶ Ἱεράρχες;

Ὁ ἐπίσκοπος, πού δὲν ἔχει δικαστὴ καὶ δὲν ἔχει καταδικαστὴ σύμφωνα μὲ τοὺς

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἑνημέρωσης

Κωδικὸς 2360

Ἰδιοκτῆτης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΑΪΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

Ἱερούς Κανόνες καί δέν ἔχει τιμωρηθῇ μέ τήν ποινή τῆς ἐκπτώσεως ἀπό τό θρόνο του, πῶς μπορεῖ νά ἐμποδιστῇ ἀπό τήν ἐκτέλεσι ὅλων τῶν ἐπίσκοπικῶν του καθηκόντων; Πῶς εἶναι δυνατό νά ἀνασταλῇ ἡ διοικητική καί ἡ ποιμαντική του διακονία;

Ἡ φράσι, «διὰ τῆς ἀποφάσεώς της ἡ Δ.Ι.Σ. ἀποσκοπεῖ εἰς τήν εἰρήνευσιν τῆς Ἐκκλησίας καί οὐχί εἰς τήν πυροδότησιν ταραχῶν καί τήν ἀναβίωσιν τῶν ἐντάσεων», δέν ἀποτελεῖ ἐπαρκῆ στήριξι τῆς αὐθαιρεσίας. Ἐξυπηρετεῖ τοὺς φίλους, τοὺς «κατέχοντες», ὅχι ὅμως καί τή δικαιοσύνη, τήν Κανονική τάξι καί τήν ἐκκλησιαστική δεοντολογία.

Ἀλλά καί κάτι ἀκόμη.

Ἡ Θεία Εὐχαριστία δέν εἶναι τό μεῖζον; Καί ὅλα τὰ ἄλλα, διοίκηση καί ποιμαντορία, δέν εἶναι προεκτάσεις τῆς Θείας Εὐχαριστίας; Ὅταν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σεραφεῖμ μέ τήν ομάδα τῶν ἐμπίστων του ἐπέβαλε στοὺς τρεῖς Μητροπολίτες τό ἐπιτίμιο τῆς ἀκοινωνησίας, οἱ κάλαμοι τῶν κολάκων ὑποστήριξαν, ὅτι ἐπειδὴ ἡ Θεία Εὐχαριστία εἶναι τό μεῖζον καί ἡ ἄσκηση τῆς διοικήσεως τό ἔλασσον, ἐκείνος, πού χάνει τό μεῖζον, δέν μπορεῖ νά ἀσκήσῃ καί τό ἔλασσον, δηλαδή τή διοίκησι τῆς Μητροπόλεως. Καί μέ τό σκεπτικό αὐτό κινήθηκαν στά κυβερνητικά κλιμάκια οἱ «ὑποπτοι παράγοντες», πού ὁ Μητροπολίτης Πειραιῶς Καλλίνικος τοὺς καταγγέλλει καί ὁ Μητροπολίτης Καλαβρύτων Ἀμβρόσιος τοὺς κατονομάζει καί πέτυχαν τήν ἔκδοσι τῶν διαπιστωτικῶν Προεδρικῶν διαταγμάτων, πού μᾶς ἀπεμάκρυναν ἀπό τή διοίκησι τῶν Μητροπόλεων μας. Καί, μέσα στήν ἔντασι αὐτῶν τῶν γεγονότων, ὁ Μητροπολίτης Δημητριάδος Χριστόδουλος διαμαρτυρήθηκε ἔντονα γράφοντας στόν Ὑφυπουργό Βενιζέλο, ὅτι «ἡ ἐπίκλησις τῆς ἐπιβολῆς τοῦ ἐπιτιμίου τῆς ἀκοινωνησίας δέν συνιστᾷ, ὡς γνωρίζετε, νόμιμον βάσιν ἐκδόσεως τῶν διαταγμάτων». Τώρα, ὕστερα ἀπό πέντε χρόνια, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος εἰσηγεῖται καί ἀποφασίζει ὅτι ἡ ἄρσι τοῦ ἐπιτιμίου δέ σημαίνει τήν ἀποκατάστασί μας στό λειτούργημά μας, ἀλλά μᾶς ἐξασφαλίζει μόνο τό δικαίωμα τῆς τελέσεως τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Ἡ μεταλλαγή εἶναι τραγική. Καί διερωτᾷται κανείς μήπως ἡ υἱοθέτησι τῆς ἀκριβῶς ἀντίθετης ἐκκλησιολογικῆς διαλεκτικῆς ἀποτελεῖ ἐκδήλωσι ἰδιαίτερης εὐνοίας ἢ δεσμεύσεων πρὸς τό διαβόητο ἐπίσκοπο Παντελεήμονα Μπεζενίτη.

Ἀναφέρω ὅλα αὐτά τὰ γεγονότα στήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, συνοδεύοντάς τα μέ τήν ἔκφρασι τοῦ παραπόνου, ὅτι κατὰ τό εἰκοσπενταετές αὐτό διάστημα δέν μοῦ προσφέρθηκε οὔτε μιά φορά ὁ στοιχειώδης σεβασμός πρὸς τήν ἀρχιερατική προσωπικότητά μου, ὅπως ἐπανειλημμένα καί σέ πολλαπλά ἐπίπεδα προσφέρθηκε ἀπό τήν ἑλληνική Δικαιοσύνη στό βαρυποινίτη Βαγγέλη Ρωχάμη.

Ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ